

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXIV (28)

Štev. (No.) 19

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

8. maja 1975

Leto žene

Še danes mi je nerazumljivo, kako so naša mati zmogli vse, kar so v svojem življenju storili: Kot štiriletna punčka so si ulomili hrbtnico, pa se je za silo po dolgih mesecih sama zazdravila. K zdravniku, 60 km. daleč, za tako malenkost niso hodili. Šele 65 let pozneje, ko jim je zdravnik napravil radiografijo, so izvedeli, kaj se je takrat zgodilo. Pa so rodili sedem otrok, ena pučka je umrla, ker tedaj še niso poznali zdravil proti otroški poletni diareji, drugega, desetletnega fantička je pobrala po prvi vojni „španska“, ostali se pa še potikamo po svetu in kar ne moremo pozabiti nje, ki nas je skoro 92 letna zapustila in ki je zadnja leta le tarnala, ker ni mogla več delati in da je le v nadlogo pri hiši.

Takih delavk, kot je bila ona, je bila naša dežela polna. Prve so zjutraj vstajale, še pred zoro. Opravile so vsakdanjo molžo, nahranile pujske v svinjaku in jih očistile, pripravljale zajtrk, odpravljale otroke v šolo, potem pa na vrt, na njivo, v pletev, okopavanje, žetev, mlačev, sušenja sena, kopanje krompirja, spravljanje, čiščenje in rušenje koruze, pukanje repe, korenja, spravljanje zelja, pripravljane nastilja za zimo, potem pa pranje, krojenje in krpanje perila in obleke, ki smo jo znali otroci trgati, da je bilo dela vedno dovolj. Pa je še ostalo časa, da so matere zvečer brale družini Mohorjeve knjige in časopise, ki so prihajali že kar v sleherno slovensko hišo in so zaključili dan z rožnim vencem.

Nedavno sem govoril s slovensko ženo in materjo, ki je skupno z nami zapustila domovino. Pripovedovala je, kako je bilo hudo v prvih letih: po taboriščih in v tej novi deželi, kjer je bilo treba začeti vse znova ter z golimi rokami iz nič ustanoviti dom in družino in vse kar je potrebovala za življenje. „Hvala Bogu“, je rekla, „sedaj je vse to za nami in kar dobro nam gre.“ Vprašal sem jo, če ji je kaj dolg čas po domu. „Seveda mi je“, je dejala, „rada bi ga videla. A da bi morala še enkrat toliko trpeti, kakor sem na našem gruntu, tega pa ne!“

Sedaj nam je, hvala Bogu, bolje. To je res. Naše žene, nekatere so že stare, celo prastare mame, druge matere odraslih sinov in hčera, tretje začenjajo ali se pripravljajo na družinsko življenje, a vse se morajo vedno zavedati, kaj je in kaj mora tudi v bodoče slovenska žena nam pomeniti.

Letos je leto posvečeno ženi.

Leto žene hoče pred vsem počastiti ženo, zlasti v njeni prvotni nalogi, kot mater. Materinstvo je bilo, je in bo žrtev. Čim bolj se žena oddaljuje od ideala pravega materinstva, ki nam ga v polni meri predstavlja naša vera, tem bolj se boji žrtve, tem bolj beži, včasih na zločinski, včasih na nemoralen način pred materinstvom. Materializem in želja po ugodju in uživanju danes ruši toliko družin, da s strahom gledajo v bodočnost vsi, ki z resnostjo spremljajo razširjenje te nevarne rak-rane na vedno večji obseg. Doma so naše matere rodile otroke, „Kolikor jih je Bog dal“ in kljub stoterim opravkom, so vedno dobile časa dovolj, da so jih z vso ljubeznijo narodno, versko in moralno prav učila in skrbele za njihovo zdravje in umsko izobrazbo. Prepričani smo, da bodo naše matere tudi izven domače grude znale obraniti se te moderne kuge, ki ne dovoli življenja njim, ki bi morali živeti, niti njim, ki bi hoteli živeti.

Slovenska mati in žena v našem svetu, je rešena vseh tistih težkih del, ki jih je doma morala opravljati, da je „tri vogle pri hiši“, toda naloge, ki jim skupno z možem vzdrževala grunt in jih današnji čas in izredne razmere nalagajo, zahtevajo nemara večjih žrtev, kot so bile one doma. Svojemu novemu domu morajo tudi tu podpirati tri vogale, da naši domovi morejo ostati slovenski ne le po čutenju, ampak tudi v spoštovanju in gojenju naše besede, naših navad, naših izročil in naših problemov. Bogu in veri naših očetov zvesti,

SILOVIT PARTIJSKI NAPAD NA SLOVENSKO

POLITIČNO EMIGRACIJO

PARTIJA S SVOJO SZDL V DEFENZIVI

Jugoslovanska partijska množična organizacija SZDL (Socialistična Zveza Delovnega Ljudstva) je imela sredi aprila t. l. v Beogradu svoje zvezno zasedanje, ki sta se ga poleg drugih partijcev, ki Zvezo vodijo, udeležila Edvard Kardelj in glavni tajnik jugoslovanskega CKKP Stane Dolanc. Diktator Tito je na zborovanje poslal pozdravno pismo, v katerem med drugim poziva, da mora SZDL „danes imeti mobilizatorsko vlogo za boj proti protiljudskim režimom in domačim izdajalcem.“

Zasedanje je imelo namen „sprejeti“ nov statut organizacije, „na podlagi nove jugoslovanske ustave, ki je bila sprejeta lansko leto.“

Govorniki, med njimi Stane Dolanc, so poleg običajnih obrabljenih partijskih gesel o nujnosti socialističnega samoupravljanja in o demokratičnem centralizmu izkazovali svojo nemoč nad razvojem doma in v svetu zlasti, ko so napadali politično emigracijo, ki so jo obšipali s pridevki „reakcionarna, protiljudska, protikomunistična, mračnijaška, fašistična, itd. itd.“ Jugoslovanski partiji od diktatorja Tita preko Kardelja in Dolanca in podobnih partijcev se nikakor ne morejo sprijazniti z dejstvom, da politične emigracije jugoslovanskih narodov obstojajo na svobodnem Zahodu prav zaradi njihove diktature v Jugoslaviji in da političnih emigracij ne bo konec vse dotlej, dokler na jugoslovanskem področju ne bo konec partijske diktature.

zlasti kar se tiče poštenja, molitve, nedeljske maše in zakramentov; ponosni na to, kar smo bili in kar smo. Zavedajmo se velikanske odgovornosti pred narodom doma, ki ga vodijo njegovi sovražniki in ki od nas, živčih v svobodi pričakuje, da bomo znali biti vedno verni glasniki njihovih težav in stremljenj.

Slovenska žena in mati hoče biti vedno v prvi vrsti, kadar je treba storiti kaj v korist našemu narodu. Celu, nepretrgano vrsto svetlih zgledov imamo tu v zdomstvu, kaj so ustvarile naše žene. Brez njihovega sodelovanja bi bila naša eksistenca kot enota, lahko rečemo, da nemogoča. Naj omenimo le naše šole, naše organizacije, naše prireditve, našo dobrodelnost. Žal se dostikrat ne zavedamo, kako bi jim morali biti hvaležni.

Leto žene naj bo za nas Slovence prilika, da obnovimo v naših srcih občudovanje za vse, kar so one dale naši domovini doma, hvaležnost, da so s svojo pridnostjo in delom odločilno pomagale zgraditi nove domove svojim otrokom in naše spoštovanje, ki ga morda včasih mladi ne znajo izkazati njim, ki se jim zde stroge, ki jim ne puste svobode... Dal Bog, da bi take še v bodoče ostale, kajti take so zato, ker svoje otroke ljubijo, ker se boje za nje, ker jim hočejo dobro.

Slovenske žene in matere so pred skoro tridesetimi leti prejkokale morje solza. Objokovale so smrt svojih mož in sinov, ki so jih vojni zločinci z zahoda izročili v roke rdečim rabljem. One, ki so se napotile v tuji svet in v negotovost, niso klonile strte, ampak so se z novo silo posvetile delu za obnovo razdrtih domov in ohromelih družin. One, ki so ostale doma, so z enakim junaštvom prenašale sovraštvo in ponižanje, ki jih je obdajalo in marsikatera še danes, v visokih letih, skrbje za dom in grudo, ki ji manjka močne moške roke.

Delo in odgovornost za dom prevzema danes že novi rod naših mater in žena, ki junaško nadaljuje tradicijo svojih prednic in pomaga v domovini zastavljati rdečo povodnj, ki grozi preplaviti slovenske domove, v tujini pa se zaveda, da je zlasti na njej ležaje, koliko časa se bo slovenski rod ohranil.

Bog daj, da bi znali mi vsi ceniti delo slovenskih žena in mater in da bi jim bili hvaležni. J. K.

Zato prav smešno izzvenijo besede predsednika zvezne konference SZDL Dušana Petrovića, ki jih je izrekel na zasedanju v Beogradu 17. aprila t. l.: „Nič ne nima pravice in nikomur ne dovoljujemo, da bi podcenjeval naš osvobodilni boj in naš prispevek k uničenju fašizma...“ Politične emigracije jugoslovanskih narodov niso in ne bodo vprašale, kaj jim jugoslovanski partiji dovoljujejo in kaj ne!

Na zasedanju je bil „soglasno sprejet“ statut SZDL Jugoslavije, v katerem stoji tale dialektični stavek, z dvojnimi zanikanjem: „SZDL je prostovoljna demokratična zveza vseh delovnih ljudi in občanov, ki so pripravljeni boriti se za socializem na temeljih samoupravljanja, ne glede na verske in druge različne poglede na svet, ki niso v nasprotju z razrednimi in političnimi interesi delavskega razreda,“ se pravi partije. Kakor v emigraciji, tako tudi doma partija s takim dialektičnim besednim krotovičenjem ne more ljudem z odprtimi očmi prikrivati svoje diktatorske zahrbtnosti in zlobe.

Napadi na zasedanju konference SZDL v Beogradu na jugoslovanske politične emigracije so najlepši dokaz, da so partiji le-te hud trn v peti in da je ta proti njim nemočna.

NAPAD SZDL SLOVENIJE

V posebno čast pa si šteje slovenska politična emigracija napad Izvršnega odbora predsedstva republiške konference SZDL Slovenije, ki ga je pod naslovom: „*Odločno v boj za resnico*“ leta objavila v ljubljanskem Delu 18. aprila t. l. in v katerem med drugim brezmočno besni:

„Izvršni odbor predsedstva republiške konference SZDL Slovenije je na seji dne 16. aprila 1975 razpravljalo o ozadju in metodah pritiskov in sovražne propagande, ki jim je v zadnjem času zopet izpostavljena socialistična Jugoslavija in Slovenija. Ko je ocenjeval politične razsežnosti teh akcij, je izvršni odbor ugotovil, da njihova ideološka izhodišča, politični cilji in razredna narava niso novi in izjemni...“

V spremenjenih odnosih v svetu dobiva to delovanje le novo preobliko, ker se je stara ponosila in ni več dovolj prepričljiva. Z raznimi neresnicami, podtkanji in žalitvami v svetovnem in domačem javnem mnenju, se želi zmanjšati vpliv, ki ga ima neodvisna ter samostojna Jugoslavija.

Zato se poskuša izničiti vse tisto, kar so naši delovni ljudje dosegli v revoluciji, pri graditvi ljudske oblasti ter utrjevanju socialistične samoupravne demokracije. Predmet napadov postajajo tako etika in množična demokratična ljudska osnova naše revolucije, naše žrtve v boju za svobodo in naš dejanski prispevek v protifašistični koaliciji, dosežki in samoopovedovanja delovnih ljudi v povojni graditvi in obrambi neodvisnosti naše večnacionalne federativne državne skupnosti, demokracija, ki smo ji s samoupravljanjem dali realno razredno vsebino, temeljne moralne vrednote in smotri naše družbe ter osebnosti, ki so stale in še stojijo na čelu naše revolucije...“

Za slovensko politično emigracijo pa je najbolj laskav odstavek, ki so mu dali podnaslov: „*Politična emigracija trobi v rog svetovne reakcije*“ in ki med drugim glasi:

„V teh pritiskih in napadih so znova postali glasnejši tudi krogi naše politične emigracije, ki z epigonskim trobljenjem v rog svetovne reakcije ostajajo dosledni v svojem delovanju zoper resnične koristi lastnega naroda, za kar so se odločili, ko so se leta 1941 podali na pot narodnega izdajstva in sodelovanja z okupatorjem. Iz varnega plačnega zavetja nam delijo nasvete in izražajo zaskrbljenost nad našo bodočnostjo in usodo Jugoslavije. Pri tem pozabljajo, da so jim naši narodi pravico tega odrekli. Prodani so gospodarjem, ki ogrožajo našo bodočnost in bodočnost vsega naprednega in demokratičnega sveta...“

Zatem partija žaluje nad svojim medvojnimi koristnim sopotnikom Edvardom Kocbekom, ko v istem proglašu nadaljuje:

„Izvršni odbor predsedstva republiške konference SZDL je ugotovil, da je naša emigracija vpregla v sovražno gornjo proti naši socialistični samouprav-

“Pravda” y Portugal

Cada vez que se franquea una nueva etapa en Portugal, en sentido favorable para los comunistas, el diario del Partido comunista soviético hace el mismo comentario: es una nueva victoria de las “fuerzas democráticas”.

Cuando en julio último dimitió el Sr. Pama Carlos, primer ministro del Gobierno de coalición, así como los ministros más moderados, el diario soviético saludó la modificación como una victoria de las “fuerzas democráticas”; lo hizo de nuevo en septiembre, después de la dimisión del general Spínola, en febrero cuando la ley sobre los sindicatos únicos y, finalmente, en marzo, después de frustrado putsch. Esta vez el diario soviético titulaba así el artículo: “Se ha hundido el complot de la reacción” y hacía el elogio de las “fuerzas democráticas” victoriosas.

Ahora bien, si tomamos como referencia a la “Pravda” de febrero de 1948, cuando fue organizado “el golpe de Praga” que clamoreaba la democracia en Checoslovaquia, se encuentra a partir del 22 de febrero, primero un artículo contra el “complot de las fuerzas reaccionarias”, después artículos que saludan la victoria de las fuerzas democráticas, artículos completados por las declaraciones del P. C. checoslovaco, exactamente como hoy reproduce la “Pravda” las declaraciones del P. C. portugués.

¡Una analogía que puede inquietar a todos los partidos políticos, comenzando por el partido socialista, triunfante en las recientes elecciones!

Čigav je Koper?

Italijani trdijo, da je bil Koper vedno popolnoma italijansko mesto, nekateri Hrvati (Karlo Ilinić in Vitez v čikaški „Danici“) pa so že ponovno zapisali, da je Koper hrvaško mesto. Poglejmo nekoliko zgodovino Kopra in ljudska štetja, da bomo videli, koliko je resnice na italijanskih in hrvaških trditvah.

Mesto Koper je nastalo na malem otoku v Koprskem zalivu. Leta 1825 je bilo nizko morje med istrsko obalo in

ni stvarnosti tudi nekaj slovenskih ljudi, ki so pred kratkim v Trstu pripravili in izdali knjigo „Edvard Kocbek — pričevalec našega časa.“ Tudi Kocbek sam, katerega 70-letnici naj bi bilo to delo posvečeno, je s svojimi izjavami in ocenami, s katerimi poskuša prevrednotiti in potrjeno predstaviti svojo vlogo v zgodovini slovenskega naroda, začel množičnega osvobodilnega boja in vstaje, nastanka OF in njenega poslanstva, vloge komunistične partije v tem boju in ljudski revoluciji, moralne in človeške vrednote partizanstva, vzroke nastanka bele garde in njen zlom, žal pristal na pozicijah tistih, ki jih je po zmagi ljudskih množic pognal na klavnu pot izgnanstva strah pred kaznijo, ker se je njihovih rok držala kri tisocev slovenskih ljudi in ker so bili zaznamovani z neizbrisnim pečatom izdaje. Te njegove izjave izpričujejo, da je naseljen tistim, ki želijo doseči, da bi se v celoti obrnil proti svoji preteklosti in dokončno pretrgal vezi, ki so ga vezale z našim osvobodilnim bojem, revolucijo in socialističnim samoupravnim današnjikom, katerega prave dileme in človeške ter idejnopolične razsežnosti bi mu morale biti poznane.“

NOBENE SPRAVE!

Sledi odstavek s podnaslovom: „*Jasen odnos do narodne izdaje in kontrarevolucije*“, ki ne pove nič novega:

„Naši delovni ljudje niso nikoli dovolili sprejeti dialoga in polemike s politično emigracijo in njej enakimi, ki služijo najbolj mračnjaški, fašistični, protikomunistični in protidemokratski propagandi. Odnos naše revolucije in organov ljudske oblasti do narodne izdaje in kontrarevolucije je bil med NOB, v zaključnih bitkah in v povojni graditvi vselej jasen in brezkompromisen — med našo revolucijo in kontrarevolucijo, med borci za svobodo in sodelavci okupatorja, med socialističnim patriotizmom in narodnim izdajstvom ne more biti nobene pomiritve in sprave...“

Ker slovenska politična emigracija razume gornje trditve in pojme prav v obratnem smislu, zato resnično med njo in partijo ne more biti nobene pomiritve in sprave.

V dokaz, da so v defenzivi, je naslov naslednjega odstavka: „*Moramo se organizirati za učinkovito obrambo*.“ Poln je bobnečih gesel o „zbranosti okrog tovariša Tita in zveze komunistov“ in konča z naslednjim defenzivnim pozivom partijcem:

„Ponosni na svoj boj za svobodo in neodvisnost domovine se bomo z ogorčenjem zoperstavili vsemu, kar nam odrekava pravico biti v svoji hiši svoj gospodar in kar poskuša razvrednotiti našo revolucijo, socialistično samoupravljanje in angažirano vlogo SFRJ kot ene izmed nosilk posledne in neuvrščene in protimperialistične politike.“

otokom zasuto in Koper je postal polotok. Na prvotnem otoku je bilo grško naselje, ki se je imenovalo Egida (ščit), ker je bil otok podoben ščitu. Rimljani so Grke pregnali in dali otoku ime Capris (kozji otok), iz česar je nastalo slovensko ime Koper. Ko so dobili otok v roke oglejski patriarhi, so mu dali ime Caput Istriae (glava Istre), in iz tega je nastalo italijansko ime Capodistria. Slovenci pa so otok in mesto vedno imenovali Koper.

Po beneških, oglejskih in koprskih arhivih je imel Koper do 19. stoletja slovensko večino. Skozi več stoletij je imel v Kopru svoj sedež slovenski „poglavar“. Mestni statuti izrecno omenjajo Slovence. Škof Tomasini je v 17. stoletju zapisal, da samo bogati Koprčani govorje italijansko, ostalo ljudstvo pa govori slovensko. Od leta 1710 dalje je bilo v Kopru slovensko semenišče. Leta 1878 so v Kopru ustanovili slovensko „Čitalnico“, leta 1883 pa slovensko hranilnico. Vse to so vidni dokazi trajne slovenske prisotnosti v Kopru.

Velik in nagel razvoj Trsta v 18. in 19. stoletju je zatemnel slavo Kopra. Trst je tedaj potreboval mnogo delavcev in obrtnikov. Zato so se Slovenci iz Kopra, slovenske Istre in Krasa trumoma selili v Trst in njegovo okolico. Italijani, ki so sestavljali imovitejši del koprškega prebivalstva, pa so vztrajali v Kopru. Tudi so jih avstrijske oblasti iz sovraštva do Slovencev podpirale, jim zidale šole in dajale javne službe. Vse to — nadoblast oglejskih patrijarhov, beneških dožev, favoriziranje Italijanov po avstrijskih oblasteh in množična selitev Slovencev v Trst — je Italijanom pomagalo, da so imeli proti koncu 19. stoletja večino v Kopru.

Ljudska štetja

Leta 1910 je bilo v Avstriji ljudsko štetje. Oglejmo si nekoliko številke tega ljudskega štetja. Avstrijske oblasti, ki so štetje izvedle, niso bile naklonjene Slovincem in je bilo štetje prej v škodo Slovincem kot pa v njihov prid. Zato so te številke tembolj zanimive za nas.

Leta 1910 je imel sodni okraj Koper 45.567 prebivalcev. Od tega je bilo 25.438 Slovencev, 18.741 Italijanov, samo 159 Hrvatov ter 1229 pripadnikov drugih narodnosti (Nemcev, Srbov, Madžarov, Grkov, Čehov itd.). Ta sodni okraj je bil razdeljen na dva dela: na samo mesto Koper z najbližjo okolico ob morju ter na kraj Dekani z okolico (v notranjosti slovenske Istre). V Kopru so tedaj našli 9340 Italijanov, 2278 Slovencev, 154 Hrvatov in 74 Nemcev ter ostalih narodnosti. V Dekanih pa so našli 6231 Slovencev ter samo 9 Italijanov ter prav nobenega pripadnika kake druge narodnosti.

Sedaj pa si oglejmo še nekoliko nadaljnji razvoj Kopra. Za časa fašizma se je vršilo veliko preganjanje Slovencev v Kopru in vsej Istri in mesto samo je imelo na zunaj vedno bolj italijanski značaj. Po zlomu fašizma in spremem-

(Nad. na 2. str.)

PREVOZ BEGUNCEV IZ VIETNAME V ZDA

KRVAVE ČITSKE V KAMBODŽI

Kakor smo poročali v prejšnji številki našega tednika, sta severnovietnamska komunistična vojska in južno-vietnamska komunistična gverila Vietcong zasedli glavno južnovietnamsko mesto Saigon, s čemer je bila zapečatena usoda Južnega Vietnama. Svoboda, kolikor so je v južnem Vietnamu imele, je utonila v močvirju azijskega marksizma.

Milijoni beguncev, ki so se umikali pred prodirajočimi komunisti proti jugu, so se nagnetli v in okoli Saigona in brezupno iskali izhoda iz tragičnega položaja. Umik vsem ni bil možen, tako da so odhajajoči Amerikanci mogli vkrcati na letala, helikopterje in na ladje vsega skupaj nekaj nad 120.000 južnih Vietnamcev. Te so prepeljali deloma na Filipine, deloma na otok Guam, od tam pa jih postopoma prevažajo v ZDA. Naseljujejo jih v Kaliforniji in po drugih severnoameriških državah, v predelih, kjer je trenutno najmanjša brezposelnost. Zaradi nizke izobrazbe vietnamskih beguncev ameriški strokovnjaki menijo, da bodo mogli v normalnih poklicih zaposliti v ZDA trenutno le vsakega petega begunca, medtem ko bodo vsi ostali živeli odvisni od teh

dvajset odstotkov zaposlenih odn. od državne pomoči.

V sosednji Kambodži, ki so jo prav tako zasedli komunistični gverilci „rdeči Khmer“, pa je nova komunistična oblast že začela s prvimi krvavimi čistkami med prebivalstvom. Prav tako je novi režim dal podreti večino poslaništev in konzulatov tujih držav, tako da je Kombodža trenutno diplomatsko povsem odrezana od zunanjega sveta.

Ves svobodni svet, posebno pa še ZDA, so pod močnim vtisom dogodkov v Vietnamu in Kambodži. Ameriški predsednik Ford in njegov zunanji minister Kissinger ta žalosten vtis skušata popravljati z malo prepričljivimi izjavami o „dobro organizirani evakuaciji Amerikancev in vietnamskih beguncev iz Vietnama“, ter z zagotovili, da bodo ZDA svojim zaveznikom in prijateljem vedno ostale zveste, kakor so bile doslej.

Na drugi strani pa opazovalci ugotavljajo, da se ob dogodkih v Vietnamu in Kambodži ni zganila nobena zahodno-evropska in latinskoameriška država in nihče drug v svobodnem svetu, z izjemo papeža ter da so se zato ZDA končno naveličale edine odgovarjati in boriti se za svobodo narodov in držav.

Titov režim ne zna kontrolirati inflacije

PRAZNI PARTIJSKI IZGOVORI

Komunistična Jugoslavija se utepa z inflacijo, kljub temu, da partijski režim s svojo marksistično ideologijo trdi, da ima vso ekonomsko znanost v zakupu. Kakor je znano pa si tudi Marks, oče komunizma, ni znal urediti svojih financ in je večinoma živel na račun svojega bogatejšega tovariša Engelsa.

Titova vlada ima posebnega „ministra za cene“ Dušana Anakioskija, ki vedno hitrejšo inflacijo, odn. propadanje vrednosti dinarja, meni ustaviti z „našo politično filozofijo, ki temelji na družbeni kontroli cen.“ Ta „filozofija“ temelji na jugoslovanskem utopičnem „samoupravljanju“, kjer na papirju delavci vodijo podjetja, ki pa so dejansko last partije. Ker to delavci vedo, jih „družbena kontrola cen“ ne zanima, posamezna podjetja pa zvišujejo cene svojim produktom in to hitreje, kot plače. Direktorji podjetij so namreč partiji in za svojo potrošniško mentaliteto potrebujejo vedno višje in višje dohodke.

Tito kot prvi kapitalist v Jugoslaviji hoče vsaj na videz ohraniti neke vrste gospodarski red v državi ter je napadel nekatera velika državna podjetja, da „določajo veliko višje cene svojim proizvodom, kakor bi bilo treba in tako kopičijo nesorazmerno veliko družbenega bogastva v svojih rokah.“ Napadel je delavce, da tega ne preprečijo, ni pa se dotaknil partijskih direktorjev teh podjetij, ki so končno tisti, kateri odločajo o cenah in plačah.

Titova vlada je nastavila letošnjo

inflacijo na 19 odstotkov, toda že v prvih treh mesecih letošnjega leta so cene povprečno porasle za več kot 6%, kar trenutno že pomeni letno inflacijo 26%. Dušan Anakioski za tak razvoj meče krivdo, kakor to delajo v mnogih državah, na tkim „uvoženo inflacijo“, samo da ne bi priznal, da v Jugoslaviji zapravljajo prebivalstvo na splošno, posebej pa partija, več, kakor pa pridelava.

Prav cvetka partijske ekonomske dialektike pa je bila še zaključna izjava Dušana Anakioskija: „Ljudje se pritožujejo zaradi naraščanja cen, toda ne pomislijo, da so vsi zaposleni.“ Jugoslovanski časnikarji, kot poslušni partijski kimavci ga seveda niso vprašali, zakaj je potem nad poldrug milijon jugoslovanskih državljanov na delu v Zahodni Evropi.

Sestanek med Fordom in Sadatom

V SALZBURGU

Severnoameriški predsednik Ford se je dogovoril z egipčanskim diktatorjem Sadatom za vrhunski sestanek v Salzburgu 1. in 2. junija t. l. Razgovorjati se nameravata o ameriški politiki na Bliznjem vzhodu, ker Sadat hoče od Forda dobiti jasno besedo, koliko ZDA ščitijo izraelsko politiko zasedbe bivših egipčanskih področjih na Sinaju.

Pozneje se bo s Fordom sestal tudi

Mednarodni teden

MINDSZENTY UMRL

Ob zaključku lista smo zvedeli iz poročil svetovnih agencij, da je v torek 6. maja umrl v bolnišnici na Dunaju kardinal Josef Mindszenty, dolgoletni madžarski primas, borec proti komunizmu in za madžarsko svobodo. Življenjska pot pokojnega kardinala je bila posuta s trnjem prav do zadnjih dni življenja ko je za svoje delo in napore žel nerazumevanja in nasprotja celo s strani Svete stolice. Na Dunaju je živel od svojega odhoda iz Madžarske leta 1971 in je dočkal starost 83 let. O njegovem liku bomo podrobneje pisali v prihodnji številki.

NOTRANJA NAPETOST med socialisti in socialdemokrati, ki so na Portugalskem dobili na ustavodajnih volitvah večino na eni ter komunisti in njihovimi vojaškimi zavezniki v vlada-joči vojaški junti na drugi strani, se iz dneva v dan stopnjuje. Socialistični vodja Soares je odkrito povedal komunistom in vojski, da je „zmagalo ljudstvo, ki noče nobene diktature.“ Socialisti so tudi organizirali po Lizboni in drugih portugalskih mestih velike poroke in zahtevajo uvedbo pluralističnega sistema v državi. Od vojske so tudi zahtevali, da čim prej izpusti na svobodo 1358 političnih pripornikov, ki ostajajo po ječah brez zaslišanj in sodnega postopka.

ZDA se bodo do junija t. l. skoro v celoti umaknile s postojank v Tajski. Trenutno imajo na štirih oporiščih v Tajski 25.000 vojaštva in 350 vojnih letal, med njimi 17 bombnikov B-52.

BREZPOSELNOST v ZDA je dosegla 34. letni rekord 8,9% toda strokovnjaki menijo, da bo do konca leta odstotek padel na znosno raven. Največja brezposelnost je trenutno v avtomobilski industriji, dalje v zidarstvu in v manufakturi. Vsi brezposelni dobivajo redno državno podporo.

LIBIJSKI DIKTATOR GADAFFI je v svoji megalomaniji konec leta 1969 prosil Kitajsko, naj Libiji proda atomske bombe, da bi lahko bombardiral Izrael. Prav tako je Gadaffi imel v načrtu zasedati del Egipta in tako Sadata prisiliti, da bi Egipt povezal z Libijo v federalno arabsko državo. Kitajci so mu ponudbo odbili, Sadat pa je dal zapreti egipčanske zarotnike, ki so sodelovali z Gadaffijem. Te pustolovščine je objavil bivši glavni urednik kairskega dnevnika Al Ahram, Mohamed Heikal.

NA PRAVOSLAVNO VELIKO NOČ, ki je bila minulo nedeljo, je bil naval ruških vernikov v cerkve v ZSSR izre-

izraelski predsednik Rabin.

Pred sestankom s Sadatom se bo Ford sestal v Bruslju s članicami NATO, kjer se bodo razgovarjali o bližajoči se evropski varnostni konferenci, s katero si hoče ZSSR legalizirati obstoj svojega satelitskega imperija v Evropi.

šega slovenstva. Tudi SLOGA daje svoje ime in zaslombo za ohranjanje slovenske narodne zavesti v zamejstvu. Zaključil je svoje misli v upanju, da bo tako splošni našo nalogo, da nam bodo naši mučenci izpred 30 let zato hvaležni in pa z besedami dr. Korošca, katere končajo takole: „... združeni in svobodni hočemo biti!“ Vsi navzoči člani so izvajanja tajnika Amona nagradili z močnim aplavzom.

Poslovodja Marijan Loboda je poročal o poslovanju pisarne, ki pa se je preteklo poslovno dobo občutno povečalo. Saj je bilo razvidno iz blagajnikovega poročila, da so se vloge, posojila in vsota obresti v preteklem letu podvojila, medtem ko so se stroški zvišali samo za 40%. K temu je v glavnem pripomoglo uspešno in urno delo združnih uradnikov. Tudi upravno delo za proslavo 20-letnice, Exposlova in kin-te Sloga je šlo v veliki meri preko združne pisarne. Poslovodja je pozval vse, ki še niso vpisali v Zavarovalni sklad, naj to čimprej store, kajti pristop ni avtomatičen. Pozval je tudi vse člane k nadaljnjemu sodelovanju, kajti v SLOGI JE MOČ.

Po razgovoru o podanih poročilih upravnega odbora je nadzornik Božidar Fink predlagal občnemu zboru odobritev bilance in vsega poslovanja odbora, kar so navzoči člani z odobravanjem storili.

Tajnik Janez Amon je prebral vo-

„Moj kozarec je majhen, toda jaz pijem iz svojega kozarca.“

Francoski pesnik Alfred de Musset (1746—1807)

Prva komunistična ustava na ameriškem kontinentu

DOSLEJ KUBA NI IMELA USTAVE

Castrova vlada na Kubi pripravlja prvo komunistično ustavo na ameriškem kontinentu. Doslej je Castrovo komunistični režim vladal na otoku brez ustave.

Nova ustava, ki jo pripravlja kubanska partija, bo imela 141 členov ter jo bodo Kubanci „odobrili z referendumom prve mesece prihodnjega leta,“ poroča kubanski partijski dnevnik Gramma. Kakor po vseh komunističnih državah, tako tudi na Kubi partija že vnaprej ve, da bo ljudstvo ustavo „enoglasno odobrilo!“

Po novi ustavi bo kubanska skupščina štela 360 poslancev, ki bodo iz sebe nato „izvolili“ 31 članski državni svet, se pravi vlado. Predsednik tega sveta bo obenem šef države in šef vlade, ki

bo vedno moral biti partijec, kakor vsi poslanci.

Na Kubi bodo vsi svobodni, „dokler v svojem delovanju ne bodo nasprotovali kubanski revoluciji“, je določeno v novi ustavi. Prav tako bo „zajamčena svoboda tiska in govora, dokler bo v skladu z nameni in cilji socialistične družbe.“

Na gospodarskem področju nova ustava deloma kopira jugoslovansko ustavo, zlasti kar tiče tkim. samoupravljanja, le da je v njej bolj jasno povedano, da je prav vse v rokah partije, kakor je to v jugoslovanski ustavi. Castro kot Latinec je v tem pogledu bolj odkrit, kakor je Kardelj kot slovenski partijski janičar.

Ob poljskem državnem prazniku

Poljaki so do konca II. svetovne vojne v domovini praznovali dva državna praznika: 3. maja in 11. nov. Prvega v spomin ustave iz l. 1791, ki naj bi Poljake spominjala na davno slavo Poljskega kraljestva, drugega pa 11. nov., v spomin na zmago Pilsudskega v prvi svetovni vojni, ki je zopet združil dotlej na tri države razdeljeno Poljsko in ustanovil Republiko Poljsko.

Praznik „3. maja“ je praznik Ustave, ki so ga tega dne l. 1791 sprejeli v poljskem parlamentu, potem ko so l. 1772 Ruska Nemčija in Avstrija prvič odtrgali od Poljske obrobne kraje. Nadaljno delitev države so skušali Poljaki preprečiti s sprejetjem nove ustave, ki naj bi končala s samovoljo plemičev (veto!) in združila vse stanove — plemstvo, meščanstvo in kmetstvo ter bi bila gotovo ena najmodernejših v svetu. Že pred francosko revolucijo so ustanovili Poljaki prvo prosvetno ministrstvo na svetu! To ustavo l. 1791 so uzakonili predvsem proti ruskemu vplivu. Verovali so — in zgodovina potrjuje — da bi ta ustava rešila poljsko državo, katere so se polakomnili zaradi notranjega nereda — sosedje. Toda pod ruskim pritiskom, ki jim ni bila pogodi notranja ureditev Poljske, so se zedinili Rusi, Nemci in Avstriji ter razdelili nato l. 1793 celo Poljsko, ki je do nov. 1918 ostala v njihovih rokah. Dan te ustave, so poveljevali s pesmijo „Bodi zdrava, majska zarja“ z refrenom „Tretji maj, krasni maj, ti Poljakom blagi raj.“ S pesmijo, ki se poje tudi več kot sto let že med Slovenci kot „narodna“ pesem: „Ko pomlad cvetoča pride...“ z refrenom „Prvi maj, krasni maj, konec zime je tedaj.“ To je himna Tretjega maja v slavo ustave 3. maja — ki nas povojne Slovence še celo spominja na

slov. parlament 3. maj 1945, ki bi tudi rešil demokratični ustroj slovenske državnosti, da je ni udušil, preden je zazivel, prav tako isti sovražnik — pritisk Rusije oz. Sovjetije! — kakor poljsko pred 184 leti.

Razumljivo je, da se ta praznik ne omenja več, kaj šele da bi se praznoval kot državni praznik v današnji sovjetizirani Poljski. Za to pa je živ med Poljaki, razseljenimi po vsem svetu. Državni praznik je za svobodno Poljsko Republiko, ki ji načeljuje predsednik prof. S. Ostrowski v Londonu, tukaj pa predstavlja minister general Wacław Jacyna. Ta je v soboto 4. maja na svojem privatnem stanovanju sprejemal čestitke k državnemu prazniku, ki so mu jih izrekli poleg Poljakov tudi predstavniki drugih svobodnih gibanj narodov, ki ječe pod komunistično diktaturo. Kot zastopnika Narodnega odbora za Slovenijo sta mu čestitala podpredsednik Feliks Urankar in odbornik Pavel Fajdiga, v svojem imenu pa prof. dr. Tine Debeljak, tudi član N. O. Ostali so nato kot gostje v družbi g. ministra in njegove gospe in drugih gratulantov, med katerimi je bil tudi major treh armad — poljske, angleške in francoske, ske — diplomat Piontkowski, ki je bil dve leti kot padalec med Mihajlovčevci v Srbiji. V pogovoru z njim in drugimi odličnimi časnikarji je minula lepa proslava praznika, ki tako usodno spominja prav na slovenski „Tretji maj!“

Drugi dan — v nedeljo — je bila v cerkvi na ul. Mansilla, kjer imajo Poljaki svoja cerkvena opravila, sv. maša, ki jo je opravil direktor p. Gryzbowski, prof. pa zbor „Chopin“ pod vodstvom prof. A. Dilonga. Po sveti maši pa je bila akademija v cerkveni dvorani.

Ta akademija ima že 25 let na skrbi Poljska šolska matica, ki jo organizira in tudi izpolni glavni del z nastopi ljudskošolskih otrok in mladine, s sodelovanjem tudi drugih ustanov. Pri letošnji prireditvi, ki jo je odprl predsednik Matice, je ta poudaril letošnjo 25-letnico ustanove, žrtve učiteljstva in nujno potrebo po plačanih učiteljskih mestih v taki meri, da bi se lahko popolnoma posvetili poljski šoli! Glavni govor je imel predsednik Zveze Poljakov v Argentini, gen. Zawisza. Ta je toplo pozdravil najprej predstavnike Zveze podjarmljenih narodov. Nato so sledili nastopi učencev ljudskih šol raznih predelov Velikega Buenos Airesa (San Justo, Berisso, itd.) sodelovala pa sta tudi pevske zbor „Chopin“ (A. Dylong) in balet iz šole ge. Niewiadomske. Predvsem ta zadnja dva sta imela velik uspeh.

Tako so tudi Slovenci sodelovali pri poljskem državnem prazniku, kjer je bila parkrat zapeta tista tudi nam znana in za nas pomembna pesem „Tretji maj, krasni maj...“ — e — k.

ČIGAV JE KOPER?

(Nad. s 1. str.)

bah, ki so nastale po koncu druge svetovne vojne, pa se je narodnostni sestav v Kopru močno spremenil. Večina Italijanov (zlasti fašistov) se je izselila; priselilo pa se je v Koper, ki se je začel hitro gospodarsko razvijati kot glavno slovensko pristanišče, veliko število Slovencev iz vseh krajev Slovenije ter tudi nekaj Hrvatov, Srbov in pripadnikov drugih narodnosti.

Po ljudskem štetju v letu 1956 je bilo v Kopru 4646 ali 81,3% Slovencev, 353 ali 6,2% Hrvatov, 503 ali 8,8% Italijanov in 215 ali 3,7% prebivalcev drugih narodnosti.

V naslednjih letih pa je število prebivalstva zelo hitro naraščalo. Po ljudskem štetju v letu 1961 je bilo v Kopru in okolici že 25.900 Slovencev, 1.774 Hrvatov, 872 Italijanov, 405 Srbov in 277 prebivalcev drugih narodnosti. V teh številkah pa so upoštevani tudi vojaki (Hrvat, Srbi, Makedonci, Albanci in dr.), ki so bili na dan štetja v Kopru.

Po vsem tem ni težek odgovor na vprašanje: čigav je Koper. Sm. R.

Občni zbor Kreditne zadruge „SLOGA“

V soboto, 26. aprila t. l. se je vršil redni letni občni zbor članov Kreditne zadruge „SLOGA“. S tem je zadruza zaključila svoje jubilejno 20. leto. Odborniki so obširno poročali o svojem delovanju v tem letu, ki je to našo gospodarsko ustanovo bolj kot kdaj prej predstavilo naši in tudi argentinski javnosti kot najlepši zgled slovenske podjetnosti.

Najprej je predsednik Ivan Ašič podal splošen pregled zadružnega dela v pretekli poslovni dobi. Omenil je višino obrestnih mer, ki so se trikrat menjale, kot so to zahtevale ekonomske razmere v državi v preteklem letu. Glavni del svojega poročila je posvetil 20-letnici SLOGE, ki se je slavila z raznimi predavanji, natečaji in tekmovanji. Zlasti tekmovanje z vprašanji iz naše zgodovine je bilo za našo, tu rojeno mladino velikega narodnostno vzgojnega pomena. Krona 20-letnice je pa bila razstava Exposlov 74, ki je bila na vzpodbudo in s sodelovanjem SLOGE odlično izpeljana. S ponosom more SLOGA gledati na uspeh svojega 20-letnega delovanja.

Blagajnik Franc Hrovat je prebral bilanco in izkaz izgube ter dobička za poslovno dobo 1974. Razložil je podrobnosti glede obrestnih mer tako za vloge, kot za posojila. Opozoril je, da naj bi vlagatelji bolj spoštovali odpovedno

dobo vlog, ker je tudi vloženi kapital vezan na gotov čas, sicer ne donaja obresti. Posebej je še poročal o Exposlov 74. Najlepšo oznako o razstavi je dal župan občine San Justo z besedami: „V izredno čast si štejem, da je razstava v moji občini in iskreno za-trjujem, da bi v samem središču Buenos Airesa žela sijajen uspeh.“ Važno je tudi dejstvo, da se je razstava sama financirala. Gospod blagajnik se je tudi zahvalil slovenskim podjetnikom in vsem, ki so pripomogli k tej razstavi.

Zelo izčrpno je bilo poročilo tajnika Janeza Amona, ki je prikazal članstvu podrobno sliko celoletnega poslovanja. Zelo vzpodbudno je, da se je število članstva tudi to leto dvignilo in sicer za skoro 9%, tako, da je danes stanje 1784 članov. Tudi posmrtninska zavarovanja, ki so se leta 1974 dvignila od 200.000 na 400.000 starih pesov, so se v 9 primerih redno izplačala. Poudaril je, da moramo ohraniti visoko kulturno raven in pa lepo slovensko družinsko okolje, ki vlada na kinti Sloga, katera je tudi letoš dobro služila v oddih članom in zlasti mladini. Ob 30-letnici naše narodne tragedije nas je spomnil na našo protikomunistično tragedijo, od katere ne smemo odstopiti. Zavedati se moramo naše obojne odgovornosti, narodostne in gospodarske, ki sta neločljivi in sta obe skupaj hrbtenici na-

Novice iz Slovenije

MURSKA SOBOTA: V Pomurju vlada zskrbjenost glede neposredne nevarnosti vračanja zdomceev iz Avstrije in Zahodne Nemčije zaradi odpuščanja delavcev v teh državah. Samo v Avstriji je bilo letos januarja brez dela 163 tisoč jugoslovanskih delavcev. Od Slovencev je velik odstotek ravno iz Pomurja. Vračajoči se zdomski delavci doma nimajo izglede za zaposlitev ali vsaj ta možnost je zelo majhna.

KOPER — V mesecu marcu so na koprskih in sežanjskih prehodih čez mejo zabeležili 1.822.376 potnikov, od tega 1.165.905 tujcev in 696.970 jug. državljanov. Te številke so za ene petino večje kot lani v istem mesecu. Niso pa še daleč ne rekordne, kajti šele letošnji januar je vnesel spet malo več živahnosti na laški meji.

LENDAVA — V lendavski občini je 17% ljudi starih nad 60 let, 60% prebivalstva je kmečkega. V tej občini je tujina za daljši čas vzela 3.800 ljudi, 600 pa je tistih, ki jim režejo kruh onstran meje le občasno. Lendavski standard je zaradi zaposlovanja v tujini narastel kot vzhajalno testo in že tudi kot bumerang priletel nazaj: enega od staršev ima v tujini 1.200 otrok, oba pa 272. Ima pa lendavska občina tudi dvakrat več mladoletnih prestopnikov kot murskosoboška.

LJUBLJANA — Na vogalu šubičeve in Titove ceste v Ljubljani bodo postavili spomenik Francu Rozmanu-Stanetu. Reliefe za spomenik je izdelal Janez Pirnat, ki je v razgovoru dejal tudi tole: „Oče Nikolaj mi je večkrat pripovedoval o tem legendarnem komandantu. Jeseni 1944 je posnel Stanetovo posmrtno masko, vendar se je ta prav tako kot približno 400 očetovih risb v zimski ofenzivi 1944 izgubila.“

LETOŠNJI MARČEVSKI dvig cen na drobno je bil sezonsko nekoliko manjši kot januarja ali februarja, kljub temu pa 33% več v primerjavi z marcem 1974. Najbolj so se podražile olkohlone pijače — 31,9%, industrijski izdelki — 37%, storitve 24,4%, najmanj pa kmečki pridelki 20,5%.

V **SLOVENIJI** je bilo januarja letos, 555.000 glav goveje živine (na Hrvaškem 1.044.000, v Črni gori 183.000).

MARIBOR — Občinski komite v Mariboru je ugotovil, da se je predmet „samoupravljanje s temelji marksizma“ v prvem polletju 1974/5 na srednjih šolah mariborske občine uspešno uveljavil, kajti večina učencev sprejema predmet kot potreben in nujen, pravi Delo.

OD 6. DO 7. APRILA je padlo dežja v Planici 115 mm, na Jezerskem 100, na Brniku 29, v Ljubljani 17, na Kreda-

rici 54, v Novi Gorici 67 in v Bovcu 148 mm. Celje in Murska sobota sta bila brez dežja.

BOROVNICA — Neki Rahman Kovač, 37 let, iz Borovnice pri Zavidovičih, je že od novembra lani v bolniški oskrbi v Novem mestu. Mesec dni prej je predložil uradni izpisek iz knjige, češ da mu je umrl desetletni sin Feho. Zato je prejel za pogrebne stroške 1.274 dinarjev. Januarja je predložil podobno potrdilo o smrti drugega sina Harbe. Tudi za tega je prejel znesek 1.012 din. V marcu je prijavil smrt hčere. To pot pa je oblast začela preiskavo. Doslej še niso ugotovili, kje je dobil uraden papir in vse potrebne žige...

Prof. DR. ALFONZ ČUK — umrl

Iz USA smo prejeli žalostno sporočilo, da je v opatiji Latorbe v USA, umrl goriški profesor bogoslovja dr. Alfonz Čuk, znani slovenski filozof in psiholog. Rodil se je v vasi Bilje pri Gorici 6. 7. 1912 leta, in je po maturi vstopil v goriško bogoslovje, kjer je bil v mašnika posvečen 8. avgusta 1938. leta. Pozneje se je še izobraževal v svoji stroki ter postal profesor bogoslovja v Gorici, kjer se je udejstvoval v goriških katoliških organizacijah, zlasti pa tudi kot pisec bogoslovnih razprav. Po drugi vojni je emigriral v Združene Ameriške države ter se nastanil v opatiji Latorbe, kjer je tudi bogoslovna visoka šola. Tam je bil profesor za filozofijo. Pečal se je mnogo z moderno psihologijo ter je napisal več izredno važnih razprav iz svoje stroke tako v tujih kakor tudi v slovenskih emigracijskih revijah in listih (Meddobje, Glas SKA...). Udeleževal se je tudi mednarodnih filozofskih kongresov in pri njih sodeloval. Pred leti se je mudil v Buenos Airesu, kjer živi njegov brat z družino. Danes samo naznanjamo njegovo smrt, pokojnik pa zasluži, da bi o njem pisali še kaj več. Spadal je v sam vrh goriških slovenskih katoliških izobražencev. R. I. P.

Nekje je luč

Vinko Beličič je med nami že znan avtor, saj šteje med svojimi deli povest Molitev na gori; zbirke pesmi Česminov grm, Pot iz doline in Gmajna; zbirke črtic Kačurjev rod, Dokler je dan, Nova pesem in Med mejniki; ter antologijo li-rike Bližine in daljeve.

Najnovejša Beličičeva delo pa je knjiga Nekje je luč, ki je letos izšla v Trstu. V njej avtor opisuje dogodke v letih 1941—1945 na Slovenskem. Sicer se je Beličič omejil na svojo rojstno deželo, Belo krajino, vendar je mislil na usodo vsega naroda.

Ob tridesetletnici našega odhoda od doma je ta knjiga še posebno važen prispevek k slovenski zamejski literaturi, pa tudi k slovenski zgodovini. V Argentinini je na razpolago v Dušnopastirski pisarni na Ramón Falconu 4158, Buenos Aires.

reški provinci; 5. Gorska cerkvica v Dolores, ustvarjena v početniški koloniji dr. Hanzeliča; 6. Med skalami — Paredones; prevladujejo žive barve vode v globoki soteski; 7. Gorske cvetlice, sožitje umirjenih barvnih tonov in občutenih oblik narave; 8. Los Mogotes — skupina skalovitga sveta, zeleni toni med okrasto kompozicijo zemlje, kamor vdira v ospredje živa svetloba; 9. Capilla del Monte, pokrajinski izrez večera v mirnih tonih predgorja, ki se zliva z nebom; ta slika je ena od prvih Bukovčeve cordobske dejavnosti; 10. Planine — Capilla del Monte; temno zeleni toni planinskega sveta so daljni spomin na domači slovenski planinski svet; 11. Uritorco — lepa konstrukcija hribovitga sveta v modrem in zelenem ter s poudarjenimi oblikami dreves; kontrast ustvarja rumena in okrasto rdeča poslopja; 12. Soteska — Paredones; kompozicija neba, kamenja in potoka v rumenih, rjavih, zelenih poltonih; 13. Jutro v planinah — posrečena sinteza oblike in barve; 14. Po nevihti — močni barvni odtiski, prelivanje barvne in svetlobne vizije; 15. Jezuitska cerkve v Carlos Paz; oblikovno in barvno harmonično zlitje arhitekture in naravne lepote gozda in neba; 16. Predmestje v Tandilu, vzpetina Parque la Independencia — prevladujejo močne barve, slikovita vizionarnost prostora in izrazito čustveni tonski učinki; 17. Valovita pokrajina v Tandilu, okrasto rjava in zelena elementarnost zunanje pojavnosti, organ-

SLOVENC I V ARGENTINI

Osebnostne novice

Poroka. Dne 3. maja sta v cerkvi Stella Maris v Ramos Mejia prejela zakrament sv. zakona gdč. Helena Viktorija Medved in Mario Virgilio Treppo. Nevesti je bil za pričo njen oče Franc Medved, ženinu pa njegova mati ga. Treppo. Iskreno čestitamo!

Poročila sta se v slovenski cerkvi Marije Pomagaj dne 3. maja Jože Hrovat in Andrejka Dolinar; za priči sta bila ženinova mati ga. Marička Hrovat in nevestin oče Lovže Dolinar. Poročni obred je med sv. mašo opravil delegat msgr. Anton Orehar.

Srebrno poroko sta ob isti priliki praznoval Lovže Dolinar in ga. Barbara roj. Lavrečič.

Iskreno čestitamo!

Krsta. Krščena je bila v slov. cerkvi Marije Pomagaj dne 4. maja Marija Snežna Godec, hčerka Frida in Alenke roj. Jenko. Botra sta bila Boštjan Petriček in in gdč Cilka Baznik. Krstil jo je delegat msgr. Anton Orehar.

V stolni cerkvi v San Martinu je bila krščena Kristina Berčič, hči Janeza Berčiča in ge. Lučke roj. Bajec. Botrovala sta Janez Bajec in Yolanda Bajec. Krstil pa je g. Matija Borštnar.

Srečnim staršem naše čestitke

Nova slovenska diplomantka. Na višji državni šoli za telesno vzgojo v Buenos Airesu je diplomirala za profesorico telesne vzgoje gdč. Lučka Šušteršič iz Hurlingham. Iskreno čestitamo.

Namesto rož na grob gdč. Emi Škulj je darovala gdč. Renata Sušnik \$ 100,— v dobrodelni sklad Zveze mater in žena.

ROMANJE V LUJAN

Kot vsako leto bomo tudi letos in sicer drugo nedeljo v maju (11. t. m.) Slovenci iz Velikega Buenos Airesa, pa tudi iz ostalih delov Argentine, poromali v Luján. Romarska slavnost se bo začela ob 10 s. sv. mašo, katero bo daroval delegat msgr. Anton Orehar. Popoldanske pobožnosti pa se prično ob 14 s. pridigo p. Ivana Casermana, nakar bo procesija, pete litanije Matere božje ter blagoslov z Najsvetejšim. Ob tridesetletnici našega odhoda od doma še prav posebej pobožno in številno poromajmo k božji Materi.

ROMANJA SLOVENSkih ROJAKOV V NOTRANJOSTI DRŽAVE

Delegat msgr. Anton Orehar je v dneih od 19. do 27. aprila obiskal rojake v San Luisu in Mendoza.

San Luis

V soboto zvečer so se zbrali v kapeli zavetišča za onemogle, kjer je bila duhovna obnova: spoved, sv. maša s pridigo. V nedeljo, 20. aprila so romali na božjo pot v Volcán, kjer so imeli ob 10 sv. mašo s pridigo, po kateri so obnovili posvetitve Marijinemu brezmadežnemu sru, nato so ostali na skupnem kosilu. V naslednjih dneh je obiskal slov. duhovnike g. Zupančiča in San Francisco in brata gg. Janeza in Toneta Ogrin v Lujanu in Quinesu.

Mendoza

Tamošnji rojaki so imeli duhovno obnovo 24. in 25. apr. pri ss. mercedarkah, kjer imajo sv. mašo ob nedeljah.

ska zlitost zemlje in neba; 18. „Villa“ v L. Suárez, daljni predmestni motiv, kjer slikarja zanimajo močni toni in slikovitost drugače monotone pokrajine; 19. Oaza v predmestju, ena zelo lepih, plastično umirjenih stvaritev; temno zeleni, rdečkasti in sivi odtiski so polni barvite svetlobe; 20. Vas ob Panamerikani, ali bolje, cerkev in okolica Sante Rite v buenosaireškem predmestju Boulogne — prečiščene oblike, obenem pa zlitost oblike in barve, kar je sploh značilno za Bukovčovo delo; 21. Gozd v Ezeizi, drevesna debela so v tej plastični zamisli izdelana predmetno, a ne realistično — tudi to je močan Bukovčev princip ustvarjanja; 22. Ulica v Ballesteru, enem od buenosaireških predmestij; slika je bila izdelana na konkurzu, ki ga je razpisala knjižnica Bernardino Rivadavia v San Martinu — prejela je drugo nagrado; 23. Rože v modrem in sivozelenem z občutenim dojetjem svetlobe; 24. Kaktusovo cvetje, motiv naravnega tihotitja iz cordobske početniške kolonije; lepe kontrastne barve kaktusa v bujnem razcvetu.

Razstava, ki jo je na večer odprtja obiskalo veliko število ljudi, ki jim kulturno življenje našega zdomstva ni tuje, je gotovo eden pomembnejših kulturnih izrazov naše umetniške ustvarjalnosti. Slikar Ivan Bukovec je dokazal s to razstavo, ki je bila tehnično odlično pripravljena, da je napravil opazen in kvaliteten korak v svojem razvoju.

F. P.

V soboto je delegat obiskal ljudsko in srednjo šolo.

V nedeljo 27. aprila pa je bilo romanje v Lujantu, blizu Lujana, kjer imajo samostan sestre Brezmadežne. Zelo veliko rojakov se je udeležilo letos že duhovne obnove, še več pa nedeljskega romanja. V procesiji so prišli pod vodstvom dušnega pastirja g. Horna v cerkev, kjer je bila romarska sv. maša s pridigo, po kateri so obnovili obljube z Rakovnika od 1943. Med mašo je bilo lepo liturgično umirjeno ljudsko petje pod vodstvom prof. B. Bajuka. V opoldanskem odmoru so ostali na kosilu na vrtu samostana in se popoldne zbrali k pobožnosti: pridiga in pete lemenatarske litanije, po katerih je bila obnovitev posvetitve Marijinemu brezmadežnemu sru.

CARAPACHAY

Izredno lepo in toplo vreme pa čas, je gotovo pripomoglo, da je bila velika udeležba prezadnjo nedeljo v Carapachayu, ko se je vršila vsakoletna tombola. Gostje so zasedli prostor pod dre-

vesi ra dvorišču do zadnjega kotečka, kot da bi bilo sredi poletja.

Kmalu po napovedani uri, je napovedovalec A. Pirc pozdravil navzoče in začel tombolo. Omenil je, da je šestdeset tombolskih daril, da je glavna nagrada 150.000 starih pesov vloženih v hranilni knjižici pri hranilnici „Sloga“. Dalje da je čez stošestdeset činkvinov. Ko so po dolgem času bili razdeljeni činkvini, so bili na vrsti glavni dobitki. Po klicani številki je kmalu nato dobil glavni dobitek domačin Jani Pleško. Že je bil mrak, ko so bili razdeljeni zadnji dobitki in gostje so se začeli razhajati — mnogi s svojim darilom.

UKRAJINSKA KATOLIŠKA UNIVERZA, SLOVENSKI ODDELEK sklicuje posvetovalni sestanek za petek, dne 9. t. m. zvečer ob 7h v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158, kjer se bo govorilo o delu v novem semestru. Predavali bodo v tem semestru naslednji profesorji: dr. Al. Kukovica DJ o Osnovah filozofije, dr. M. Kremžar o papeških okrožnicah in njih socialno-ekonomsko-filozofskih smernicah, ter dr. T. Debeljak (dve materiji) o Zgodovini slovenske književnosti (I. del), ter o Slovenski zgodovini naslov (I. del). Na sestanku se bo določil čas po dogovoru (predlagano v petkih od 19h do 22,30). Vpisati se more vsak brez razlike starosti, ki je izpolnil srednjo šolo (vključeno učiteljske). Vabljeni tudi izredni slušatelji, ki pa ne morejo polagati izpitov. Začetek predavanj v tednu po lujanskem romanju.

SLOVENC I P O SVETU

CLEVELAND

Vabilo slovenske mladine ob 30-letnici

V Clevelandu obstoja Zveza slovenske mladine, ki pripravlja za letošnjo 30-letnico vetrinjske tragedije velik, vseslovenski Spominski dan. Slovesnosti bodo 17. in 18. maja. Dne 17. maja bo v šolski dvorani pri Sv. Vidu spominska proslava, v nedeljo, 18. maja pa bo spominska maša v cerkvi Marije Vnbovzete na Holmes Ave.

Mladina je v „Ameriški domovini“ objavila vabilo na te spominske svečanosti. V tem vabilu pravi:

„Mi sinovi in hčere tistih, ki so se borili za svobodo, vero in domovino, bi radi ob tej priliki javno izrazili svojo hvaležnost za žrtve naših padlih junakov, kakor tudi svojo hvaležnost za nezasluzeno srečo, da smo se rodili v svobodni Ameriki.

Zavedamo se, da danes svobodni svet, bolj kot kdajkoli prej, pozablja na ideale, za katere so se borili naši starši in naši mrtvi junaki. Zavedamo se, da bomo morali mi ohranjevati za bodoči rod te svete in žive ideale. Zavedamo se, da če ne bi božja previdnost pred tridesetimi leti rešila naših staršev pred bratomorilnim pokolom, tudi nas ne bi bilo.

Zato mi, slovenska clevelandska mladina, vse lepo vabimo, da se udeležite teh dveh spominskih prireditev. Na nas in na vas vseh je, da pokažemo, da še cenimo žrtve deset tisočev, ki so kot svet takratne slovenske mladine dali svojo mlada življenja za svobodo, vero in domovino.“

To lepo vabilo so v imenu Zveze slovenske mladine podpisali: Peter Dragar, Milan Gorenšek, Martina Košnik, Mojca Slak, Janez Tominc in Janez Vidmar.

Gornje vabilo je napravilo v vsej slovenski javnosti najlepši vtis. V imenu slovenskih protikomunističnih borcev.

Kampanja “Sloge” proti nesrečam

Ko govorimo o naši slovenski Kraditni zadruzi SLOGA, nam je v prvi vrsti pred očmi njen trud za napredek slovenskega človeka v Argentini na gospodarskem polju. Vendar njen namen ne bi bil popoln, če se SLOGA ne bi zanimala tudi za druga področja našega vsakdanjega življenja. Da je temu tako, je SLOGA pokazala zlasti lani pri pravljenju svojega 20-letnega obstoja, ko je pomnožila svojo pomoč in pobude za razna kulturna dogajanja. Tudi letošnje delo v tem ne bo zaostajalo in prvi korak je kampanja SLOGE proti nesrečam.

Tehnika napreduje z veliko hitrostjo. Človek je prišel že tako daleč, da je zmožen pogubiti samega sebe s svojimi iznajdbami. Ogromne energije so usmerjene v vojno industrijo, za uničevanje, za nasilje, v boj za oblast, a le malo je ljudi, ki bi jim človek bil mar, ki bi se zares brigali za sedanje težave človeštva, kot so okuženje zraka in vode, prehrana, kulturna in materialna zaostalost in vse vrste nesreč.

Vsak nov izum, nov aparat, stroj ali produkt poleg udobnosti prinaša tudi nove več ali manj znane nevarnosti. Kar človek ustvari, mu tudi nenehno grozi, da ga rani, telesno ali duševno poškoduje, ga zaslužji ali ubije, če tega na pravi način in s pravim namenom ne rabi.

Tu se hočemo omejiti na nesreče, kakor jih navadno pojmuemo. Nesreča se zgodi, če se kdo poškoduje ali ubije pri delu, zunaj na cesti, doma ali na počitnicah. Včasih se govori o „skoraj nesreči“, to je takrat, ko smo smrti ali poškodbi ušli le za las. Nesreča je večkrat združena z materialno škodo, recimo, kadar je požar, eksplozija, prometna nesreča.

Zakaj se je SLOGA odločila prav za to kampanjo in ne za drugo?

Prvič zato, ker se tudi med nami nesreče dogajajo, čeprav nimamo točnih

Nesreče imajo svoje vzroke

odpravimo vzroke nesreč

podatkov. Skoraj vsak izmed nas ve za kakšen primer. Koliko je bilo med nami smrtnih slučajev, poškodb, koliko materialne škode. Koliko jih je komaj ušlo smrti, ki pa jih lahko ujame v drugih okoliščinah, če svojo napako ponove.

Šola je postala abstraktna, ker je daleč od življenja, najsi bo na ideološkem, vzgojnem ali praktičnem polju. Skoraj s popolno gotovostjo si upamo trditi, da večina med nami, tudi mladina, ne pozna najnujnejšega o prvi pomoči, na primer, umetnega dihanja, srčne masaže, prenosa ponesrečenca itd., še manj pa tehnike preprečevanja nesreč doma, na cesti in v tovarni. Nesmiselno je torej govoriti o ljubezni, če ta ne zna pomagati, torej ostane samo pri besedah.

Vsaka nesreča ima navadno dva bližnja vzroka:

a) pomoto ali nevarno dejanje in b) nevarno stanje orodja, stroja ali prostora.

Ta dva vzroka pa v večini primerov lahko odpravimo ali vsaj omilimo. Najprej z dvigom zavesti, da je to sploh mogoče in potem z dvigom hotenja vsakega posameznika ali skupin obvarovati se nesreče. Tega pa se ne da doseči brez primerne vzgoje za odgovornost, disciplino in čuta za drugega človeka.

Kaj pomagajo socialne pridobitve: pravična plača, počitnice, osemurni delavnik, pokojninsko zavarovanje, če pa moje delavno mesto ni varno, če sem v nenehni nevarnosti, da izgubim zdravje in življenje. Zato je pametno uvesti ali dognati varnost v naših podjetjih.

Vsaka nesreča je moralno in materialno zlo. Pomislimo samo na družino, ki zaradi nesreče izgubi očeta. Kako težak je položaj vdove, ne samo v materialnem oziru, ampak še bolj, ker je oče za vzgojo otrok prav tako nenadomestljiv kakor mati. Če torej z našo kampanjo rešimo samo enega družinskega očeta nesreče, se to splača!

Slovenska hiša Ramón Falcón 4158**ŽEGNANJE PRI MARIJI POMAGAJ****● Sobota, 24. maja, ob 20. uri:**

KONCERT S. P. Z: "GALLUS":

● Nedelja, 25. maja:

CELODNEVNA SLOVESNOST

Rojaki, ob prvi obletnici blagoslovitve cerkve Marije Pomagaj vsi, od blizu in daleč, prisrčno vabljeni!

SLOVENCI PO SVETU

(Nad. s 3. str.)

vah in nevšečnosti je prišla 1. 1950 v Ameriko. Sponzor družine je bil pok. Anton Grdina, katerega se družina še vedno hvaležno spominja.

Po prihodu v Ameriko se je sin Peter takoj pridno lotil učenja, najprej v srednji šoli, med tem pa pomagal še tu in tam. V družini ni bilo časa za televizijo, bil pa je vedno čas za učenje, delo in dobra dela. To je tista čudovita dota, ki jo je slovenska vdova sredi mrzle tujine dala svojim otrokom. Po končani srednji šoli pa je Peter vstopil

V Slovenskem domu v San Martinu bo v spomin na 30 letnico odhoda od doma

taboriščna večerja

v soboto, 17. maja ob 20

Dvignite nakaznice pri odbor-nikih.

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pta. baja
Capital Federal
Tel. 41-1413

Ordinira v torek in petek od 17 do 20.
Zahtevati določitev ure na privatni
telefon 628-4188.

JAVNI NOTAR**FRANCISCO RAUL CASCANTE**

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

v bančno službo, ob večerih pa je nadaljeval študij na univerzi.

V banki je začel na dnu, pa je s svojo pridnostjo, vestnostjo in prijaznostjo zavzemal vedno višje in odgovorne položaje. V tekmi z več drugimi kandidati pa je sedaj postal „vice president of operations“ v banki in ima pod svojim resorjem nad 500 uslužbencev. Pa se Peter kljub visokemu položaju ni prav nič spremenil, ostal je še naprej skromen slovenski fant. O prostem času prav tako kot prej, rad pomaga pri sorodnikih in prenekaterim je že pomagal do službe. Petru Osenarju k najnovejšemu napredku iskreno čestitamo in mu na novem odgovornem mestu želimo še veliko uspehov.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije bo 8. maja ob 20 uri v Slovenski hiši.

OBVESTILA

NEDELJA, 11. maja 1975:

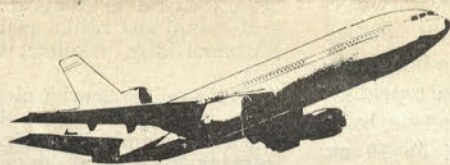
Vseslovensko romanje v Luján.

ZA ZIMSKO SEZONO V BARILOČAH**potrebujem kuharico**

ki bi po možnosti imela svojo pomočnico za vsa dela v kuhinji.

Ponudbe na:

Dinko Bertonec
Casilla de Correo 261
S. C. de BARILOCHE
Río Negro

V NEDELJO, 18. MAJA OB 16

Točila se bo tudi pristna mendoška vinska kapljica

Priréditev bo ob vsakem vremenu v prostorih „NAŠEGA DOMA“ — Hipólito Yrigoyen 2756 — SAN JUSTO

SDO — SFZ
RAMOS MEJIA

JESENSKI PLES

DUC IN ALTUM
17-5-75 ob 20

KREDITNA ZADRUGA „S. L. O. G. A.“ z o. z. PONOVO PRO-SI VSE SLOVENSKE PODJETNIKE, TUDI TISTE, KI SE NISO UDELEŽILI RAZSTAVE „EXPOSLOV 74“, S PROŠNJO, DA STOPJO ČIMPREJE V STIK Z G. RUDOLFOM SMERSUJEM (T. E. 755-5316) od 14. do 18. URE), DA SE DOGOVORE Z NJIM ZA OPIS NJIHOVEGA PODJETJA, V PREGLEDU SLOVENSKEGA PODJETNIŠTVA V ARGENTINI V ZBORNIKU SVOBODNE SLOVENIJE. OB TRIDESETLETNICI NAŠEGA ZDOMSTVA POKAZIMO SVETU TUDI SLOVENSKI PODJETNIKI, KAJ SMO USTVARILI S PRIDNOSTJO IN PODJETNOSTJO. NAJ V TEM PREGLEDU, KI BO SLIKA NAŠE GOSPODARSKE MOČI, NE MANJKA NIHČE. V SLOGI JE MOČ!

SOBOTA, 17. maja 1975:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 20 taboriščna večerja v spomin na 30-letnico odhoda od doma.

V Slovenski hiši ob 19.15 sestanek SKAD-a

V Slomškovem domu v Ramos Mejía ob 20 jesenski ples.

NEDELJA, 18. maja 1975:

V Našem domu ob 16 Sanjuška veletombola

SDO-SFZ Morón ob 10. uri mladinska maša, zajtrk in sestanek.

SREDA, 21. maja 1975:

V Slovenskem domu v San Martinu bo imela ob 18.30 Liga Žena-Mati svoj redni sestanek.

ruta 205 FTE. ESTACION
TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230
a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGROYEN 8854/62
TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

Opozarjamo, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem velikem lokalu, vedno na razpolago najfinejše pohištvo.

EZEIZA**C. SPEGAZZINI****SAN JUSTO****LOMAS DE ZAMORA****SANJUŠKA VELETOMBOLA****Glavni dobitek: Letalsko potovanje v Evropo**

ODHOD: 24-7-75

VRNITEV: 28-8-75

POLEG TEGA ŠE, ŠE IN ŠE...

Ludvik Puš

(18)

NA DOLGO POT

Tako je bila zemeljska skorja že segreta in osušena, da so ljudje že posedevali po travi, ne da bi položili deko ali plahto. In ves pratež je bilo lahko razložiti z voz kar na suha tla, ne da bi se kaj navleklo moče ali vlage. Celó ležišče je bilo možno pripraviti kar na tleh, če ni bilo druge prostora. In kar pod milim nebom, ker vetrinjsko polje nima strehe. Tako se je dogajalo v prvih dneh, da so begunci izkoristili suho vreme in izsušena tla v obilni meri, med tem pa so si pripravili ob svojih vozovih šotorom podobna bivališča. Tudi Brodarjev voz se je ta dan zjutraj odguncal na ravno vetrinjsko polje, se pomešal med druge, družina si je iz obilice prateža uredila ležišča pod obširnimi šotorom, ki se je raztezal čez voz, in se pripravila na čudno „taborjenje“.

Midva z ženo sva na vozu pustila le kovček, da ga prideva iskati, ko bova našla kje kako prebivališču podobno mesto. Ker je bilo nama podobnih beguncev brez voza in prateža zelo mnogo, takega prebivališča ni bilo lahko najti.

Tisto lepo majsko soboto torej, ko sva se pokrepčala s kavo iz „Ersatza“ sva se ozirala, kje bi se dobilo kaj vode, da bi si predvsem glasnila hudo žejo, pa si tudi osvežila ugo in roke, ker o umivanju ni bilo govora. Pokazala je gospodinja na vodnjak na dvorišču rekoč, tam je vode, kolikor hočeva. Poiskala sva kozarec, potegnili s črpalko čisto talno vodo iz vodnjaka in začela piti.

Prav zares in dobesedno: začela sva piti in nisva mogla nehati. Posebno sam sem spil tisto jutro toliko vode, da se popisati ne da. Sam ljubi Bog vedi, kam se je razgubljala po telesu. Kazalo je, da je bilo v meni vse izsušeno in prazno. Izpil sem nekaj kozarcev na dušek, tekočina mi je prijala kot nikoli v življenju, in sem mislil, da imam dovolj. Kaj še! Samo malo sem se oddahnil, pa začel spet znova kozarec za kozarcem, morda desetkrat ali še večkrat. Kakor da bi bil zlivaj v brezno. Videl sem da so tudi drugi spili tiste dni ogromne količine vode. Ko je gospodinja videla našo žejo, je s praga svarila: „Ljudje božji, ne pijte toliko naenkrat, bolni boste! Od utrujenosti ste tako žejni.“

Napotila sva se nato v prostorno cerkev na Kamnu, tamkaj goreče prosila božje pomoči in varstva, potem pa zavila po bregu proti cesti v vznožju hriba. Spotoma sva naletela na mali ravnic na mlado ženo in mater, sedečo na razprostrtem kocu, v blagoslovljenem stanju, poleg nje se je igralo majhno dete. Pozdravili smo se, čeravno midva nje nisva poznala, a ona je mene. Povedala je, kdo je in dostavila, da je njen mož odšel v vetrinjski grad, da bo tam preskrbel in potrebno uredil vsaj za začasno bivališče. On je stavbni inženir in se na take reči dobro razume ter si zna pomagati.

„Ali nameravata ostati tu v Vetrinju?“ vprašam, ko vidim njeno telesno

stanje.

„Moj mož pravi, da bo zaenkrat najbolje tako. Vse naokrog je že pretaknil in izsledil, da se urejajo v velikem poslopju vetrinjske šole tik za nastajajočim taboriščem uradi za upravo taborišča. Tam je že angleški poveljnik s svojimi pomočniki in tam so slovenski možje, ki bodo očitno prevzeli upravo. Našel je tam tudi že skoraj urejeno ambulanco z bolniškimi posteljami, ki jo bodo oskrbovali slovenski zdravniki pod vodstvom dr. Meršola.“

Razumel sem to stališče in ga potrdil, rekoč:

„V vašem položaju, draga gospa, je ostati tu v Vetrinju najboljša rešitev. Ne bo ovire zaradi sprejema v ambulanco, kakor bi se verjetno zgodilo izven taborišča, in domači slovenski zdravniki bodo bolj vestno skrbeli za vas in vaše dobro, kar je v teh razmerah neprecenljive vrednosti.“

Nekaj dni kasneje, ko sva bila že v Celovcu, sva zvedela, da je v ambulantni sobi v vetrinjski šoli rodila zdravega fantka. Krstili so ga na ime sv. Jurija, glasnika pomladi, mladega zelenja in kipeče rasti.

Vse od prvega dne svoje begunske poti nisem niti trenutek računal na to, da bom živel v taborišču. Ne bi mogel natanko razložiti, kaj me je nagibalo k popolni odklonitvi taborišča. Imel pa sem seboj dva močna pozitivna činitelja, ki sta me utrjevala v prepričanju, da se bom prebija skozi težave begunstva sam na svojo roko. Imel sem seboj nekaj denarja, ki mi bo pomagal iz prvih stisk — to je bilo eno sigurno oporišče samozvesti. Drugo je bilo neomajno zaupanje v gotove sposobnosti (zlasti glasbeno

znanje in izkušnje), ki mi bodo pomagale krčiti pot do prve, vsaj skromne eksistence, kamor koli me bo noga zanesla. Izkazalo se je, čeravno ne čez noč, da si nisem stavil umišljenih gradov v oblake. A steza je bila trda, kamnita.

V takem „velikem“ mestu kot je Celovec sem hitro našel hotel Triest, kamor sem se napotil. Prvi me ji prišel nasproti stari prijatelj Rudi in me vesele pozdravil:

„Kod se pa potikaš, da te od nikoder ni? Pravili so mi, da si se čez Ljubelj pridružil Brodarjevi družini in smo te že snoči pričakovali. Ali si sam? Imaš ženo seboj?“

Vse je hotel dobri mož naenkrat zvedeti. Sedela sva v gostilniški sobi hotela k mizi, naročila pivo (ki se je dobilo brez kart!) in takoj z razgovorom planila v sredo problema. Orisal sem mu položaj, a on ni niti čakal, da bi bil do konca izgovoril.

„Imam najeto sobico v tem hotelu, tam prav na koncu levega krila stavbe. Je sicer majhna, a se bo dalo urediti ležišče tudi za dva. Tvoja je, če jo hočeš! Jaz sem trenutno sam in se bom pritisnil k našim prijateljem v tem hotelu. Vidiš, kako enostavno!“

Zares enostavno, če ti Bog pošlje nasproti tako zlahtnega človeka, ki ti izkaže prijateljstvo, kadar si v stiski, ne da bi čakal na tvojo prošnjo. — Turbna koračnica čez Ljubelj se je končala na prijetni noti.

II. N'mav čriez izaro

Še tisto popoldne, ko mi je prijatelj Rudi ponudil svojo sobico v Hotelu Triest v Celovcu, je bilo vse potrebno urejeno za takojšnjo vselitev. Dobil sem

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. F. 69-9503
Argentina

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Corre Central (B Argentina)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3822
Registro Nacional de la Propiedad Intellectual N° 1.233.341	

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1975 za Argentino \$ 240.— (24.000), pri pošiljanju po pošti \$ 250.— (25.000); ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 18 USA dol.; za Evropo 21 USA dol. Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 15 USA dol. Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7213.

SOBOTA, 24. maja 1975:

V Slovenski hiši ob 20 koncert SPZ Gallus

(Bo še)